

ترجمه از:

- ۱- حسین حضرتی نوین: کارشناس علوم آزمایشگاهی و کارشناس ارشد بیوشیمی، مرکز تحقیقات بیماری های گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۲- اعظم حیدری: کارشناس اتاق عمل، شبکه بهداشت و درمان مشگین شهر، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

آنتی ژن سرطانی 125 (CA 125)

سرطان معده، سرطان کولورکتال) و متاستاز از سایر مکان ها (به عنوان مثال از پستان و ریه).

ناهنجاری های غیر بدخیم

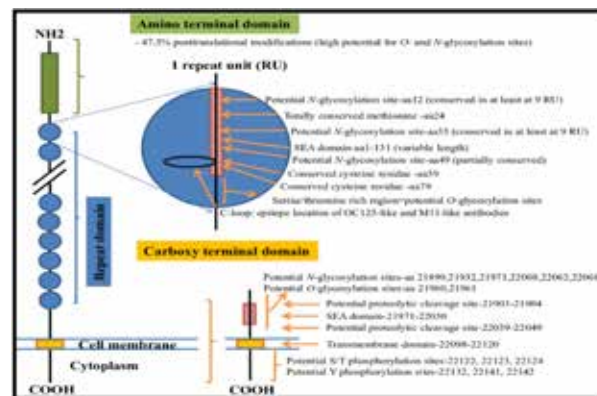
- تومورهای خوش خیم تخمدان (به عنوان مثال Meigs' syndrome).
- اندومتريوز
- بیماری التهابی لگن ی سالپنژیت.
- بارداری و قاعدگی. (CA125) می تواند در طول قاعدگی دو تا سه برابر افزایش یابد.
- لیومیوم از جمله فیبروم.
- آسیت با علل غیر بدخیم - به عنوان مثال، بیماری کبد (سیروز).
- دیورتیکول که یکی از شایع ترین بیماری های حاد روده بزرگ است و معمولاً با رژیم فیبر کم مرتبط است.
- بیماری پلورال و پریکاردیال.
- پانکراتیت.
- نارسایی قلبی

موارد استفاده از CA125

CA 125 بالا با بسیاری از بیماری ها مرتبط است که در بالا ذکر شد. اگرچه، اکنون بیشتر برای تشخیص نمونه های مشکوک به سرطان تخمدان و نیز برای پایش پس از درمان استفاده می شود.

بررسی بیماران زن با علائم حاکی از سرطان تخمدان CA 125 را می توان در ارزیابی بیمارانی که با توده لگنی

CA125 یک آنتی ژن سطحی روی یک گلیکوپروتئین تولید شده توسط رده سلولی سرطان تخمدان با وزن مولکولی بالا است که توسط یک آنتی بادی مونوکلونال شناسایی می شود. CA125 به عنوان یک نشانگر برای سرطان اپیتلیال تخمدان غیر مخاطی بسیار مفید است و در ۸۰ درصد موارد سرطان تخمدان پیشرفته وجود دارد اما اغلب در مراحل اولیه بیماری منفی است.

شکل ۱: ساختار مولکولی CA125

شرایطی که ممکن است باعث افزایش CA125 شود عبارتند از:

بیماری بدخیم

- سرطان تخمدان.
- سرطان آندومتري.
- سرطان لوله فالوپ
- سایر سرطان های داخل شکمی (سرطان لوزالمعده،

نظارت بر بیماران شناخته شده مبتلا به سرطان تخمدان از نظر عود بیماری

تعدادی از تحقیقات در شناسایی مزیت بقا برای فرآیند نظارت بر CA125 در زنان بدون علامت پس از درمان اغلب به طور سنتی برای تشخیص زودهنگام عود بیماری استفاده می شوند، اما در حال حاضر توصیه نمی شود.

غربالگری سرطان تخمدان

شیوع نسبتاً کم سرطان تخمدان به این معنی است که ارزش اخباری مثبت CA 125 به عنوان یک تست غربالگری بسیار پایین است. CA 125 بعلت افزایش میزان موارد مثبت کاذب و کاهش ویژگی در افتراق توده های تخمدانی خوش خیم از بدخیم در زنان پیش از یائسگی قابل اعتماد نیست. علت آن هم این است که سطح CA 125 بالا در بسیاری از شرایط دیگر نیز یافت می شود. زمانی که سطوح بالا هستند، پایش سریالی می تواند مفید باشد.

بررسی های بزرگی CA125 را به عنوان یک ابزار غربالگری در ترکیب با اسکن اولتراسوند برای تشخیص زودهنگام سرطان تخمدان ارزیابی کرده اند. ولی تاکنون نتوانسته سودمندی نتایج خود را نشان دهد، بنابراین، انجام آن در خارج از محیط های تحقیقاتی توصیه نمی شود. با این حال، CA 125 هنوز به عنوان یک ابزار غربالگری برای بیماران در معرض خطر بالای سرطان تخمدان، در ترکیب با سایر آزمایش ها مورد ارزیابی قرار می گیرد.

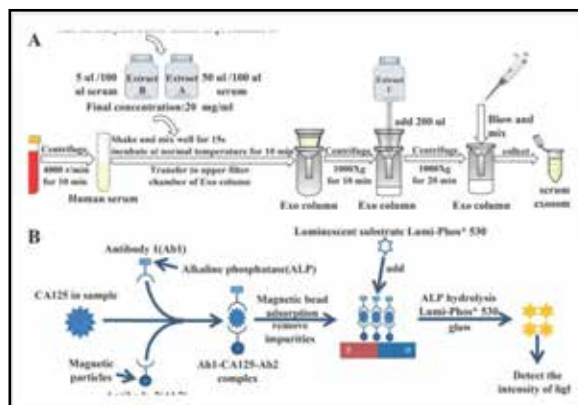
منبع:

This is a translation into Farsi of an article originally published in English: Dr Colin Tidy, Cancer Antigen 125 (CA 125), Available from Patient Info Doctor, 15/02/2022. This is an open access article distributed under the creative commons attribution licens, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. This article has been translated by:

1.Hossein Hazrati Novin: B.S of Medical Laboratory Sciences& Msc in Biochemistry, Liver and Gastrointestinal Diseases Research Center, Ardebil University of Medical Sciences.

2.Aezam Heidari: B.S of Operating Room, Meshkin Shahr City Health and Treatment Center, Ardebil University of Medical Sciences.

مراجعه می کنند استفاده کرد. با این حال، این یک آزمون غیراختصاصی است، یعنی در موارد دیگر نیز افزایش می یابد. بسیاری از این موارد خوش خیم هستند که در بالا ذکر شده اند.

شکل ۲: مراحل تشخیص سرطان تخمدان

موسسه ملی بهداشت و مراقبت عالی (NICE) آزمایش متوالی سرم CA 125 را توصیه می کند و به دنبال آن سونوگرافی شکم لگن انجام می شود. در صورتی که سطح سرمی CA 125 مساوی یا بیشتر از IU/L35 باشد. زنان با یافته های بالینی آسیت و لگن یا توده شکمی باید فوراً به متخصص مربوطه ارجاع داده شوند.

با این حال CA125 غیراختصاصی است و در شرایط دیگر افزایش می یابد و سطح CA125 تنها در ۵۰ درصد از سرطان های مرحله I افزایش می یابد.

همچنین هیچ سیستم امتیازدهی مورد توافق جهانی برای تریاژ زنان مبتلا به توده های خوش خیم یا بدخیم آدنکسی مشکوک وجود ندارد.

سونوگرافی در سطح مراقبت های اولیه توده های تخمدانی که چند لکه ای، دو طرفه، جامد یا همراه با آسیت و متاستاز هستند بسیار مشکوک هستند و باید سریعاً به متخصصان مربوطه ارجاع داده شوند.

از آنجایی که دستورالعمل های NICE در سال ۲۰۱۱ منتشر شده و از آزمایش علائم CA 125 که منجر به اسکن اولتراسوند می شود، حمایت کرده است، مطالعات نشان داده اند که سرطان ها در مراحل اولیه تشخیص داده نمی شوند، اما ممکن است شانس حذف کامل تومور را افزایش دهند.